

– Ett beslut om avstängning ska hanteras enligt MBL. Detsamma gäller beträffande beslut om förlängd avstängning om inte parterna kommer överens om annat.

– Bestämmelsen gäller inte arbetstagare med fullmaktsanställning.

Ett helt avgörande kriterium vid avstängning är att arbetstagaren blivit meddelad ett tillträdesförbud till arbetsplatsen och därigenom hindras av arbetsgivaren att utföra sina arbetsuppgifter. Så har inte varit fallet för Klaus Solberg Söilen, vilket bland annat framgår av såväl hans egna olika utsagor till de anmälda situationerna som hans överordnades, Per-Ola Ulvenblad, vittnesutsaga. Den senare har ju även uttryckt sitt stöd för beslutet. Det vill säga att han anser att det fanns fog för åtgärden, med tanke på de bakomliggande omständigheterna.

Utredarna kan utan vidare slå fast att det inte är frågan om ett avstängningsbeslut i vedertagen rättslig mening. På samma gång noteras att arbetsledningsbeslutet var en direkt följd av att Klaus Solberg Söilen hade blivit anmäld för diskriminering och det finns därmed skälig anledning att ställa det mot tillämpningsanvisningarnas föreskrift om att *”Rättssäkerheten kräver att den som är ifrågasatt i utredningen ska betraktas som oskyldig så länge utredningen pågår.”* Till yttermera visso kom Klaus Solberg Söilen sedermera att frias från anklagelserna om diskriminering.

Den formella rättsliga slutsatsen kan inte bli annan än att det är frågan om ett arbetsledningsbeslut med omfördelning av arbetsuppgifter för Klaus Solberg Söilen och inte en olaglig avstängning som ligger bakom den uppkomna situationen att han tillsvidare inte ska vara verksam med några undervisande uppgifter. Det finns samtidigt en rad frågetecken kring beslutet. Inte minst otydligheten beträffande dess varaktighet. Likaså beträffande beslutets räckvidd. Det finns dessutom mycket i övrigt att önska angående kommunikeringen av beslutet med Klaus Solberg Söilen. Vidare så står arbetsledningsbeslutet, som redan har påpekats, i konflikt med de tillämpningsanvisningar som gällde för diskrimineringsutredningen, vilket i sig genererar en följdfråga om det i själva verket kan ha rört sig om en förtäckt avstängning från i vart fall arbetet (men inte arbetsplatsen) som sådant, eftersom Klaus Solberg Söilen är anställd med huvuduppgift att undervisa. Det kan därmed även ifrågasättas om beslutet strider mot så kallad god sed på arbetsmarknaden. Utredarna väljer dock att lämna dessa senare frågor obesvarade då de är alltför komplexa att kunna besvara av Utredarna på ett auktoritativt sätt. För det krävs någon form av arbetsrättslig expertis av hög dignitet eller ett forum med institutionell rättskapacitet för att få tillräcklig tyngd i ett försök till en slutlig avdömning av vad som rätteligen skulle kunna anses gälla.

Allt det som nu har lyfts fram av invändningskaraktär enligt det ovanstående tillsammans med de klandervärda inslagen i sättet att administrera och kommunicera arbetsledningsbeslutet med Klaus Solberg Söilen gör att Catherine Legrand förtjänar kritik för sitt agerande i situationen.

Utredarna har inte funnit något stöd för Klaus Solberg Söilens påstående att beslutet om att undanta honom från undervisande uppgifter beror på *” - Hans frispråkighet och värdegrund, men också på grund av hans kön, ålder, och etnicitet.”*

Catherine Legrand har ånyo brutit mot interna föreskrifter på ett sätt som har varit till nackdel för Klaus Solberg Söilen.

Det föreligger inte kränkande särbehandling i den undersökta situationen.

3.5.9. Anmäld situation 9 riktad mot Catherine Legrand

Datum	Med start 13 april 2023
Plats/tillfälle	Högskolan i Halmstad
Situationsbeskrivning	<p>Catherine Legrand har visat sin tydliga aversion mot ett av de forskningsområden som Klaus Solberg Söilen håller på med inom Företagsekonomi. Det gäller då närmare bestämt hans populationsstudier med koppling till hur dessa kan påverka hållbarhetsfrågorna i Mastersprogrammet. Catherine Legrand har personligen tillsammans med Anna Tornberg tagit upp samtal med studenterna i de här projekten för att försöka utröna vad som försiggår i dem. De två har intervjuat studenterna i detalj om hur forskningsprojekten bedrivs.</p> <p>Catherine Legrand har ingen bakgrund i företagsekonomi och grovt förenklat förstår hon inte vad de sysslar med i dessa projekt. Klaus Solberg Söilen framhåller att han har rätt att hävda sin akademiska frihet och oberoende genom att själv bestämma över sina forskningsområden. I stället har både han själv blivit utfrågad muntligen av Catherine Legrand om hur dessa studier går till. Catherine har också frågat studenterna om hur studierna gick till i detalj vilket är svårt att försvara om hon bara ska undersöka om Klaus Solberg Söilen har följt högskolans riktlinjer för kursplanen. Detta kan studenter vittna om.</p> <p>Catherine Legrand har genom sina undersökningar om Klaus Solberg Söilens forskningsprojekt försökt att begränsa hans yttrandefrihet. Detta framgår av de samtal Legrand har haft med Klaus Solberg Söilen och studenterna i kursen och från de artiklar Legrand själv skickar in som underlag för sina anmälningar, som gäller flera av Klaus Solberg Söilens artiklar över flera år, inte bara för kursen hon utreder.</p>

Klaus Solberg Söilens utsaga 2023-10-23

Catherine Legrand och Anna Thornberg har inlett intervju med studenter utan lärares, fackets eller arbetsmiljöombudets kännedom eller möjlighet till medverkan eller ens kontroll av att allt går rätt till.

Catherine Legrand har under 2022 ringt Klaus Solberg Söilen och förhört sig om hans forskningsprojekt om populationsstudier. Hon har då varnat Klaus Solberg Söilen och hävdade att hon anser att dessa studier är oetiska och kräver etikprövning. Detta påstående är inte korrekt och utgör dessutom en direkt inblandning i Klaus Solberg Söilens forskningsarbete, dvs. Catherine Legrand hotar i sitt agerande yttrandefriheten och i slutändan den akademiska friheten:

I högskolagen (1992:1434) framgår tydligt av 6 § att ”- I högskolornas verksamhet ska som allmän princip gälla att den akademiska friheten ska främjas och värnas.” ”-För forskningen ska som allmänna principer gälla att 1. forskningsproblem får fritt väljas, 2. forskningsmetoder får fritt utvecklas, och 3. forskningsresultat får fritt publiceras.” Lag (2021:317).

Catherine Legrands utsaga 2023-11-24

Enligt Catherine Legrands bedömning gällde inte det som Klaus Solberg Söilen hänvisar till här, det vill säga frågor kring hans forskningsprojekt. Det var helt enkelt en del av hans undervisning. Det är enligt Catherine

Legrand intressant om Klaus Solberg Söilen med det medger att han driver ett forskningsprojekt inom ramen för sin undervisning.

Catherine Legrands åtgärder i det här avseendet har inte haft någon koppling till forskningens sakliga innehåll. Det var en rekommendation till Klaus Solberg Söilen att låta etikpröva det Klaus Solberg Söilen höll på med på grund av att han blandade in forskning i undervisningen av studenterna. De frågor som ställdes till studenterna kunde samtidigt i sina svar ha bäring på GDPR-lagstiftningen. Catherine Legrand vände sig därför till rektor för vägledning i dessa två frågor. Det var aldrig fråga om att ta upp några utredningar i vedertagen mening.

Klaus Solbergs Söilens replik 2023-12-29

Catherine Legrand förnekar inte att hon har ringt upp Klaus Solberg Söilen och frågat om hans forskning i detalj och hon har påpekat att hans forskningsprojekt måste etikprövas. Etikprövningen gäller för lagring av personuppgifter. Om personuppgifterna i en enkät, som de som Klaus Solberg Söilen använder är anonyma, räknas de inte längre som personuppgifter enligt Europeiska kommissionen. I det fall att Catherine Legrand har rätt skulle merparten av FE studier etikprövas, vilket inte görs.

Catherine Legrand använder som förevändning att det var nödvändigt att granska Klaus Solberg Söilens projekt med studenterna, som var inom samma ämne som ett av hans forskningsintressen, för att kontrollera om dessa projekt uppfyllde kraven i GDPR-lagstiftningen. Catherine Legrand har heller inte kollat om forskningen till hans nära kollegor ska etikprövas, vilket i så fall vore konsekvent.

Antingen har Catherine Legrand så lite kunskap om forskning att hon inte vet att lärare i Sverige driver projekt med studenter som leder till forskning, eller så spelar hon ovetande. Med tanke på att hon själv är professor får man anta det senare. Förfarandet är inte trovärdigt. Det fanns inga rimliga skäl för Catherine Legrand att personligen gräva i Klaus Solberg Söilens forskning.

Vidare, om det stämmer som Catherine Legrand själv beskriver ovan att utredaren var Anna Thornberg, varför var det då inte Anna Thornberg som frågade detaljerat om forskningen? Det är tydligt att Catherine Legrand här har drivits av egna, personliga uppfattningar om vilken forskning som de anställda ska bedriva och hon ser här att en etikprövning är ett sätt att försöka sätta dit Klaus Solberg Söilen. För att försäkra sig om att så är fallet bestämmer hon sig för att personligen kolla i detalj, trots att hon leder en organisation med mer än 100 anställda. Det är svårt att se andra förklaringar.

Resultaten av dessa granskningar ledda av Catherine Legrand är att Klaus Solberg Söilen blir osäker på om man får lov att bedriva den forskning som man har på Högskolan i Halmstad, det vill säga om principen om akademisk frihet gäller. Man fruktar hela tiden att bli utsatt för nya granskningar med repressalier som konsekvens. Detta är ett direkt hot mot forskningsfriheten. En arbetsgivare ska uppmuntra sina anställda till att bedriva forskning, inte skrämja dem från att bedriva forskning som chefen inte tycker om.

Catherine Legrands replik 2024-01-15

Catherine Legrand har inte ringt eller förhört Klaus Solberg Söilen om hans forskning. Hon har däremot haft medarbetarsamtal med honom under 2022 och då ställt frågor om etikprövning av hans forskning och rekommenderat honom det. Catherine Legrand har heller inte varnat honom i frågan. Vad som har ägt rum är att Catherine Legrand gjort ett övervägande om att begära etikprövning och att det har skickats vidare till rektor för beslut. Det föregicks i sin tur av att Catherine Legrand bad Mark Dougherty, som leder Ethics Board, om vägledning såtillvida om han ansåg att det var befogat att vända sig till Etikprövningsnämnden för ett utlåtande. Det är inget konstigt med det eftersom hela den akademiska världens verksamhet vilar på etikfrågor.

Det stämmer att utredningarna kring Klaus Solberg Söilen och arbetet med dem har tagit mycket tid, men de har varit motiverade och syftet har naturligtvis varit att nå klarhet i ett antal utestående frågor, inte att sätta dit honom.

Catherine Legrand vidhåller i övrigt vad hon har framfört i sin tidigare utsaga.

3.5.9.1. Bedömning

Klaus Solberg Söilen menar, som han ser saken, att Cathrine Legrand genom sitt övervägande om att på inga grunder alls begära etikprövning jämte andra åtgärder av egen undersökande karaktär har försökt begränsa Klaus Solberg Söilens yttrandefrihet och att det samtidigt utgjort kränkande handlingar mot honom.

Samma bedömningsgrund som ovan enligt avsnitt 3.2 ska användas och först ska Utredarna avgöra vad som kan styrkas.

Det är i den här situationen ostridigt mellan parterna att Catherine Legrand vidtagit åtgärder för att få till en etikprövning av sättet som Klaus Solberg Söilen genomfört populationsstudier på i sin forskning. Det har varit frågan om ett övervägande från Cathrine Legrand sida som hon har överlämnat till rektor för beslut. Cathrine Legrand och Klaus Solberg Söilen bekräftar också var för sig att det har uppkommit en följdfråga utifrån populationsstudierna när det gäller dess tillåtlighet enligt GDP-lagstiftningen. Då Klaus Solberg Söilen tagit upp GDPR-frågan som en anmäld situation 10 avhandlas den där i stället för att vidareprövas som en händelse i den här situationen.

Cathrine Legrands ståndpunkt är att inriktningen för etikprövningen inte tar sikte på sakfrågorna i Klaus Solberg Söilens forskning utan sättet som han har blandat in den på i sin undervisning. Catherine hänvisar även till att hon har kontaktat ordföranden i Etikprövningsnämnden, Mark Dougherty, om det befogade i den tilltänkta åtgärden. Catherine Legrand bestrider vidare Klaus Solberg Söilens uppgifter om att hon ska ha kontaktat Klaus för att mer eller mindre förhöra honom om innehållet i hans forskningsprojekt. Det som har förevarit i den delen enligt Catherine Legrand är att hon har lyft frågan om etikprövning med Klaus Solberg Söilen i deras medarbetarsamtal.

Klaus Solberg Söilen har inte påvisat några som helst belegg för att Catherine Legrand i akt och mening vidtagit åtgärder för att påverka eller begränsa sakinnehållet i Klaus Solberg Söilens forskning och därigenom försökt att sätta sig över hans grundlagsfästa yttrandefrihet.

Utredarna tar för givet att Cathrine Legrand är sanningsenlig i sina uppgifter om att ha vidtalat Mark Dougherty för rådgivning samt överlämnat sitt etikprövningsövervägande till rektor för ett avgörande om att underställa frågan Etikprövningsnämnden för en bedömning.

Utredarna anser att det måste kunna vara en akademichef obetaget att göra överväganden om att begära etikprövning av viss forskning som pågår vid ett lärosäte utan att det klassificeras som kränkande särbehandling.

Det föreligger inte kränkande särbehandling i den undersökta situationen.

3.5.10. Anmäld situation 10 riktad mot Catherine Legrand

Datum	Den 5 september 2023
Plats/tillfälle	Högskolan i Halmstad

Situationsbeskrivning	<p>Det fanns inget fog för att inleda en GDPR-utredning mot Klaus Solberg Söilen. Argumenten för en utredning var att Klaus Solberg Söilen hade ställt frågor i sin forskning om studenters ålder och kön. Uppgifter som för övrigt alltid efterfrågas i marknadsföringssammanhang. Det visade sig att det inte fanns några GDPR-hinder mot att ställa sådana frågor, enligt Anna Fredriksen, dataskyddsombudet.</p> <p>Catherine Legrand har anmält Klaus Solberg Söilen för något hon inte har kompetens att bedöma eller mot bättre vetande i stället för att förhålla sig i frågan, vilket hade varit det rimliga. Catherine Legrand visade med det på dåligt omdöme i sin chefsroll.</p> <p>Kränkningen av Klaus Solberg Söilen ska enligt hans uppfattning härledas till att Catherine Legrand lät inleda GDPR-utredningen mot bättre vetande då det inte fanns något som helst fog för att initiera en sådan utredning i det aktuella sammanhanget. Tusentals vetenskapliga studier i Sverige frågar om ålder och kön i enkäter varje år utan att detta knyts till enskilda individer som kan identifieras. Catherine Legrand kunde i stället ha frågat Klaus Solberg Söilen om hur data har lagrades och vilken typ data som samlades in, men valde i stället att anmäla.</p>
-----------------------	---

Catherine Legrands utsaga 2023-11-24

Catherine Legrand upprepar delar av sin utsaga till den närmast föregående situationen. Det vill säga att det aldrig gick ut på att påbörja en utredning mot Klaus Solberg Söilen, utan hon ställde en kontrollfråga i organisationen om någon hade kännedom om det kunde föreligga en konflikt mellan de av Klaus Solberg Söilen ställda frågorna till studenterna och närmast då deras svar utifrån GDPR-lagstiftningen.

Klaus Solbergs Söilens replik 2023-12-29

Catherine Legrand påstår att det aldrig gick ut på att påbörja en utredning mot Klaus Solberg Söilen utan att hon ställde en kontrollfråga i organisationen. Med det försöker Catherine Legrand att lägga skulden på andra i organisationen, men granskningen i motanmälan visar att det är hon personligen som står bakom alla initiativ mot Klaus och att hennes underställda i stor utsträckning bara följer order.

I situation 10 är det inte trovärdigt att Catherine Legrand, som ledare för en större samhällsvetenskaplig organisation, ej känner till att det inte strider mot GDPR-lagstiftningen att ställa frågor om en persons kön, ålder och religion som en del av en enkät inom samhällsvetenskaperna. GDPR (General Data Protection Regulation) är en EU-förordning som syftar till att skydda individens personuppgifter och integritet. Den reglerar hur personuppgifter får samlas in, behandlas och lagras. I samhällsvetenskaplig forskning är det vanligt att samla in data om kön, ålder och religion för att analysera sociala, ekonomiska eller kulturella mönster och trender. Så länge forskaren följer GDPR:s riktlinjer och principer, kan sådan datainsamling vara fullt laglig och etiskt försvarbar.

Dessutom, om Catherine Legrand inte känner till vad GDPR-lagstiftningen innebär, borde det ha varit naturligt för henne att rådfråga de som är kunniga i ämnet. Det är inte trovärdigt att hon på grund av egna begränsade kunskaper om GDPR inte skulle konsultera andra, och sedan besluta sig för att göra en anmälan, om inte syftet var att försöka sätta dit läraren. Dataskyddsombudet Anna Fredriksen beslutade också omgående att inte driva ärendet vidare. GDPR-exemplet visar hur desperat och oförsiktig Catherine Legrand är när hon försöker hitta något att använda mot Klaus Solberg Söilen

Catherine Legrands replik 2024-01-15

Catherine Legrand upprepar att hon initierade GDPR-prövningen endast i form av en kontrollfråga och det beroende på att frågorna inte bara handlade om kön och ålder utan även om hälsa, ekonomi, religion och fertilitet. Utöver detta har Catherine Legrand inget ytterligare att tillägga förutom att hon vidhåller det som framgår av hennes tidigare utsaga.

3.5.10.1. Bedömning

Det som Utredarna nu har att bedöma i den föreliggande situationen är tematiskt likartat med den föregående situationen, 3.4.9.

Även i den här situationen gäller att bedömningsgrunderna enligt avsnitt 3.2 är tillämpliga.

Som ett slags konsekvensutflöde av den etikprövningsfråga som avhandlades där beslutade Catherine Legrand att förhöra sig om de frågor som hade ställts i samband med viss datainsamling från elever var förenlig med GDPR-lagstiftningen eller inte. Det framgår då av Klaus Solberg Söilens utsaga att Catherine Legrand vände sig till dataskyddsombudet Anna Fredriksen med sin utestående fråga och att Anna inte fann anledning att gå vidare med ärendet. Catherine Legrand har inte motsatt sig dessa uppgifter. Så långt förefaller därmed parterna vara ense om händelsens sakliga innehåll.

Klaus Solberg Söilen väljer för sin del att beteckna det inträffade som att Catherine Legrand beslutade att utan något som helst fog inleda en ny utredning mot honom och konstaterar i sitt replikskifte att *”- i stället borde det ha varit naturligt för henne att rådfråga de som är kunniga i ämnet.*

Utredarna konstaterar angående den invändningen att det ju är precis vad Catherine Legrand har gjort i den nu undersökta situationen.

Under alla omständigheter tycks parterna vara ense om situationens händelseförlopp. Situationen ska därmed betraktas som styrkt.

Det ankommer inte på Utredarna att uttala sig om och/eller värdera vad som rimligen kan krävas angående en akademichefs kunskaper om GDPR-lagstiftningens innehåll och tillämpning.

I likhet med den föregående situationen 3.4.9., anser Utredarna att det måste få stå en akademichef fritt att kunna rådfråga någon sakkunnig på GDPR-lagstiftningens område på det sätt som Catherine Legrand gjorde i det här fallet, utan att det förklaras vara en form av kränkande särbehandling. Klaus Solberg Söilens subjektiva känsla kan inte styrkas i ett objektiva och legalt perspektiv.

Det föreligger inte kränkande särbehandling i den undersökta situationen.

3.6. Sammanställning

I nedanstående tabell presenteras vilka situationer som har bedömts utgöra kränkande särbehandling eller inte. Det ska dock noteras att i vissa situationer där inte kränkning har ansetts föreligga kan Utredarna ha bedömt att någon har agerat på ett olämpligt eller anmärkningsvärt sätt.

Situation	Kränkning föreligger	Kränkning föreligger inte
3.4.1.		X
3.4.2.		X
3.4.3.		X
3.4.4.		X
3.4.5.		X
3.4.6.		X
3.4.7.		X
3.4.8.		X
3.4.9.		X
3.4.10.		X

3.7. Sammantagen bedömning.

Det stora flertalet av de undersökta situationerna har kunnat styrkas. Utredarna har emellertid i varje enskild situation kommit till slutsatsen att inte kränkande särbehandling bedömts föreligga. I ett antal situationer har det dock rört sig om gränsfall där Utredarna stannat vid att förmedla kritik till Catherine Legrand på grund av bristande skicklighet i sitt chefsagerande som har drabbat Klaus Solberg Söilen på ett negativt sätt. Detta har varit särskilt uppenbart i de situationer där det kunnat konstateras att Catherine Legrand brutit mot Högskolans i Halmstad interna tillämpningsanvisningar för de utredningsförfaranden som hon har varit involverad i gällande Klaus Solberg Söilen.

Vid en uppsummering av händelseförloppen bakom de styrkta situationerna har Utredarna också bedömt om situationerna tillsammans kan anses utgöra kränkande särbehandling. Det finns visst belägg för en sådan bedömning i litteraturen⁸. För att kunna göra en bedömning av omständigheterna i ett ärende kan det med andra ord finnas anledning att även analysera samtliga styrkta händelser, där bedömningen har varit att situationerna var och en för sig inte ansetts vara kränkande, och därefter bedöma om det kan vara frågan om kränkande särbehandling i en sammantagen bedömning.

I åtta (8) av de tio (10) undersökta situationerna har själva händelseförloppet varit möjligt att helt eller delvis (situation 8) styrka. Kränkande särbehandling har dock, som sagt var, inte bedömts föreligga i någon av de enskilda situationerna. Utredarna kan avskilja situationerna sju (7), nio (9) och tio (10) från sammanvägningen i det följande då de intill gränsen av självklarhet faller utanför lagstiftningens tillämpningsområde för det som skulle kunna betraktas som kränkande särbehandling.

I fyra (4) av de då kvarvarande fem (5) situationerna för en sammantagen bedömning, nämligen situationerna nr 2, 4, 5 och 8, har Utredarna utdelat sådan kritik mot Catherine Legrands agerande som i sin allvarsgrad varit på gränsen till att förklaras vara kränkande särbehandling. Utredarna anser med hänvisning till det att dessa situationer ska viktas på ett sätt som innebär att de i en sammanvägd helhetsbedömning ska tillmätas en väsentligt högre tyngd än övriga styrkta situationer. Det finns samtidigt ett återkommande mönster i dessa situationer som starkt talar för ett händelseförlopp där Catherine Legrand, antingen medvetet eller på grund av bristande kunskaper/skicklighet i sin chefsutövning, utsatt Klaus Solberg Söilen för handlingar som i en sammanvägd bedömning är att klassificera som kränkande särbehandling. Klaus Solberg Söilen har därmed riskerat att drabbas av ohälsa och/eller att hamna utanför arbetsplatsens gemenskap.

Det föreligger kränkande särbehandling vid en sammantagen bedömning.

⁸ Se Mårtensson & Malm, *Kränkande särbehandling – rättssäker utredningsmetodik i arbetslivet*, Studentlitteratur, 2019, s. 73-74.